

ידע מצמיח תנוך

הלכות ספירת העומר מתוך קיצור מקור חיים סימן צ, סעיפים א, ג, ו, ז

א. אסור לאכול תבואה חדשה מחמשת המינים, עד שיקרב העומר ביום ט"ז בניסן, שנאמר "ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה". ועתה, שאין הקרבת העומר, אסור כל יום ט"ז. ובחוף לארץ שעושים שני ימים אסור כל יום י"ז עד תחילת ליל י"ח. איסור חדש נוהג בין בארץ בין בחוף לארץ, בין בשל ישראל בין בשל עכו"ם. ותבואה שלא השרישה קודם ל"ז בניסן אסורה עד שיבוא העומר הבא.

ג. מצות עשה לספור שבע שבתות תמימות מיום הבאת העומר, שנאמר "וספרתם לכם ממחרת השבת שבע שבתות". ומצוה למנות את הימים עם השבועות, שנאמר "תספרו חמישים יום", ומתחילת היום מונים, לפיכך מונה בלילה מליל ששה עשר בניסן. סדר הספירה וכן מנהגי הספירה בבית הכנסת, הכל ידוע ומפורסם. וראוי לספור העומר אחרי צאת הכוכבים, ואם ברך בין השמשות חוזר וסופר בלילה בלא ברכה.

ו. שכח לספור בתחילת הלילה הולך וסופר כל הלילה, שכל הלילה בגדר תמימות, ורצוי לספור העומר מיד בצאת הכוכבים משום תמימות. שכח ולא ספר כל הלילה, יספור ביום בלא ברכה. אם שכח לברך באחד מהימים, בין יום ראשון בין שאר ימים, סופר בשאר הימים בלא ברכה. ורוצה לומר ששכח כל היממה יום ולילה, וכן אם ספר אתמול ספירה מוטעית, שהוא כמי שלא ספר כלל. וטוב שישמע הברכה משליח ציבור או מאחד המברכים ויענה אמן תוך כוונה לצאת ואחר כך יספור.

ז. אם הוא מסופק אם דילג יום אחד ולא ספר, יספור שאר ימים בברכה. קטן שגדל תוך ימי הספירה וכן גר שנתגייר תוך ימי הספירה, וכן אונן לילה ויום שלא נקבר מתו עד אחר צאת הכוכבים בלילה שני, כל אלה מונים שאר ימים בלא ברכה. וגם אם הקטן ברך וספר עד שגדל, יפסיק לברך, שכל ברכתיו עד שגדל היו מדין חינוך והרי הם כלא היו וכדין מי ששכח לספור יום אחד, ועתה שנתחייב חיוב גמור, אין הם "תמימות".

הגדרת מצוות ספירת העומר – מתוך 'פניני הלכה' 'זמנים' עמוד 41

נחלקו הראשונים בשאלה האם ספירת העומר היא מצווה אחת ארוכה הנמשכת מחג הפסח ועד חג השבועות, או שבכל יום ישנה מצווה בפני עצמה לספור. לדעת בעל הלכות גדולות, ספירת העומר היא מצווה אחת ארוכה, וכפי שנאמר "שבע שבתות תמימות תהיינה", ולכן השוכח לספור יום אחד הפסיד את המצווה, ושוב לא יספור בימים הבאים. אולם לדעת רוב הפוסקים, הספירה בכל יום היא מצווה בפני עצמה, ולכן השוכח לספור יום אחד הפסיד את מצוות אותו היום בלבד, ולמחרת מצווה עליו לספור בברכה.

ידע מצמיח תנוך

יש להדגיש שגם לדעת בה"ג יש בכל יום מצווה נפרדת, אלא שאם שכח יום, פגע בתמימות הספירה, ואינו יכול להמשיך לספור.

למעשה נפסקה ההלכה שגם אדם ששכח לספור יום אחד צריך להמשיך לספור, על פי דעת רוב הפוסקים הסוברים שכל יום עומד בפני עצמו, אבל יספור בלא ברכה, מפני שאנו חוששים לדעה שכל הספירה היא מצווה אחת, ומאחר ששכח יום אחד הפסיד את המצווה. וכדי שלא יכנס לספק ברכה לבטלה יספור בימים הבאים בלא ברכה.